

ICC Tahkiminde Yeni Dönem: 2026 Kuralları

Inside Arbitration | Vardar Şanlı

Milletlerarası Ticaret Odası (*International Chamber of Commerce*) ("**ICC**"), uluslararası tahkimde dünya genelinde en yaygın şekilde kullanılan kurumsal tahkim kurallarından biri olan ICC Tahkim Kurallarını güncellemiştir. 1 Haziran 2026 tarihinde yürürlüğe giren ve 2021 yılından bu yana ICC tahkiminde yapılan en kapsamlı güncelleme niteliğini taşıyan 2026 ICC Tahkim Kuralları ("**2026 ICC Tahkim Kuralları**"), ICC tahkim yargılamalarının daha hızlı, esnek ve verimli yürütülmesini amaçlamaktadır. Söz konusu değişiklikler; hızlandırılmış tahkim usulleri ve erken karar mekanizmalarından gizlilik yükümlülükleri ile elektronik tebligat yöntemine kadar geniş bir alanı kapsamaktadır.

Görev Belgesi Düzenlenmesi Standart ICC Tahkim Yargılamasında Zorunluluk Olmaktan Çıkarılmıştır

2021 ICC Tahkim Kuralları uyarınca hakem heyetinin, dosyanın kendisine iletilmesinden itibaren 30 gün içinde tarafların iddia ve taleplerini, uyuşmazlığın kapsamını ve temel usuli hususları kayıt altına alan Görev Belgesi'ni (*Terms of Reference*) hazırlayarak ICC Divanı'na sunması gerekiyordu. ICC tahkiminin ayırt edici özelliklerinden biri olan bu belge, özellikle taraflardan birinin yargılamaya katılmadığı veya süreci geciktirdiği hâllerde yargılamanın ilerlemesini güçleştiriyor, ilave zaman ve maliyete yol açabiliyordu.

2026 ICC Tahkim Kuralları ile Görev Belgesi'nin hazırlanması zorunlu bir usuli aşama olmaktan çıkarılmakla birlikte, hakem heyeti gerekli gördüğü hâllerde Görev Belgesi hazırlamaya devam edebilecektir. Ayrıca, 2026 ICC Tahkim Kuralları ile ilk Dava Yönetimi Toplantısı (*Case Management Conference*) tahkim yargılamasının merkezi aşaması hâline gelmiştir.

Bu toplantının, dosyanın hakem heyetine iletilmesinden itibaren 30 gün içinde yapılması ve usuli takvimin bu toplantıda veya hemen sonrasında belirlenmesi öngörülmektedir. Ayrıca, İlk Dava Yönetimi Toplantısı'ndan sonra yeni talep veya karşı talep ileri sürülmesi hakem heyetinin iznine bağlı olacaktır.

Bunlarla birlikte, 2026 ICC Tahkim Kuralları ile Görev Belgesi'nin imzalanmasından veya Divan tarafından onaylanmasından itibaren işlemeye başlayan ve nihai hakem kararının verilmesi için öngörülen 6 aylık süre de kaldırılmaktadır. Yeni düzenleme uyarınca nihai kararın verilmesine ilişkin süre, yargılamanın usuli takvimi veya hakem heyetinin gerekçeli talebi dikkate alınarak Divan Başkanı tarafından belirlenecek ya da uzatılacaktır. Buna karşılık, Seri Tahkim Kuralları kapsamında nihai kararın ilk Dava Yönetimi Toplantısı'ndan itibaren 6 ay içinde verilmesine ilişkin süre korunmuştur.

Hızlandırılmış Tahkimin Uygulama Alanı Genişletilmiştir.

2026 ICC Tahkim Kuralları, Hızlandırılmış Tahkim Hükümleri'nde (*Expedited Procedure Provisions*) önemli değişiklikler getirmektedir. Hızlandırılmış tahkim bakımından mevcut yapının temel unsurları korunmakla birlikte 1 Haziran 2026 tarihinde veya sonrasında akdedilen tahkim anlaşmaları bakımından hızlandırılmış tahkim usulünün kendiliğinden uygulanacağı parasal eşik 3 milyon ABD dolarından 4 milyon ABD dolarına yükseltilmiştir. Böylece daha geniş bir uyuşmazlık grubu hızlandırılmış tahkim kapsamına alınmıştır. Tarafların, bu hükümlerin uygulanmasını kararlaştırabilmesi veya uygulanmasını dışlayabilmelerine ilişkin 2021 ICC Tahkim Kuralları'ndaki düzenleme ise korunmuştur.

Üç Ay İçinde Nihai Karar Verilmesini Hedefleyen Yeni Bir Çok Hızlandırılmış Tahkim Usulü Öngörülmüştür.

2026 ICC Tahkim Kuralları, Çok Hızlandırılmış Tahkim Hükümleri (*Highly Expedited Arbitration Provisions "HEAP"*) adı verilen yeni ve isteğe bağlı bir mekanizma getirmektedir. HEAP, tarafların kısa sürede nihai karara ulaşmak istediği ve usulen karmaşık olmayan uyuşmazlıklar için tasarlanmış olup uyuşmazlığın parasal değeri belirleyici olmadığından hem düşük hem de yüksek tutarlı uyuşmazlıklar bu usule tabi olabilecektir. Buna karşılık, taraf eklenmesi veya tahkimlerin birleştirilmesi gibi usuli karmaşıklıklar içeren uyuşmazlıklar kural olarak bu mekanizmaya uygun olmayacaktır.

HEAP yalnızca tarafların açıkça kararlaştırması hâlinde uygulanacaktır. Taraflar, bu usulün uygulanmasını sözleşmenin hazırlanması aşamasında tahkim anlaşmasına dâhil edebilecekleri gibi, uyuşmazlığın doğmasından sonra da ayrıca kararlaştırabilirler.

HEAP'ta yargılama tek hakem tarafından yürütülecek olup tarafların 20 gün içinde hakem üzerinde anlaşamaması hâlinde atama ICC Divanı tarafından yapılacaktır. Bu usulde, tarafların iddia, savunma ve delillerini yargılamanın başında sunmaları öngörülmektedir. Bu kapsamda davacı, dava dilekçesini (*statement of claim*) tahkim talebi (*request for arbitration*) ile davalı ise cevap dilekçesini (*statement of defence*) tahkim talebine cevabıyla (*answer to request for arbitration*) sunacaktır. İlk Dava Yönetimi Toplantısı da dosyanın tek hakeme iletilmesinden itibaren 7 gün içinde gerçekleştirilecektir.

HEAP'ta nihai hakem kararının ilk Dava Yönetimi Toplantısı'ndan itibaren üç ay içinde verilmesi öngörülmektedir. Bu kısa takvime uyulabilmesi amacıyla tek hakem, ek beyanları ve belge ibrazını sınırlandırabilecek veya uyuşmazlığı duruşma yapmaksızın karara bağlayabilecektir. Tarafların anlaşması hâlinde kararın gerekçesiz verilmesi de mümkündür.

Acil Durum Hakeminin Uygulama Alanı Genişlemiştir.

2026 ICC Tahkim Kuralları ile Acil Durum Hakemi başvuruları, yalnızca tahkim anlaşmasının taraflarına ve onların haleflerine karşı değil; başvuruda sunulan bilgiler doğrultusunda ICC Divanı Başkanı'nın tahkim anlaşmasıyla bağlı olabileceğini değerlendirdiği kişilere karşı da yöneltilebilecektir. Ayrıca, 2026 ICC Tahkim Kuralları ile Ön Emir (*Preliminary Order*) mekanizması açıkça düzenlenmiş ve belirli hâllerde ön emirlerin karşı tarafa önceden bildirim yapılmaksızın verilmesine imkân tanınmıştır. Usuli güvenceler gereği, ön emirden sonra diğer tarafa gecikmeksizin görüş sunma imkânı tanınacak ve emir gerektiğinde değiştirilebilecektir.

Erken Karar Mekanizması Doğrudan 2026 ICC Tahkim Kuralları'na Eklenmiştir.

2026 ICC Tahkim Kuralları, 2017 yılından bu yana ICC'nin Taraflara ve Hakem Heyetlerine Yönelik Tahkimin Yürütülmesine İlişkin Uygulama Notu'nda yer alan Erken Karar (*Early Determination*) mekanizmasını doğrudan Kurallar'a dâhil etmiştir. Bu mekanizma, açıkça dayanaktan yoksun olan veya açıkça hakem heyetinin yargı yetkisi dışında kalan talep ve savunmaların yargılamanın erken bir aşamasında sonuçlandırılmasına imkân tanımaktadır. Taraflardan herhangi biri erken karar başvurusunda bulunabilecek ve başvurunun incelenip incelenmeyeceğine hakem heyeti karar verecektir. Başvurunun incelenmesine karar verilmesi hâlinde karşı tarafa görüşlerini sunması için makul bir imkân tanınacak ve tarafların görüşleri alındıktan sonra uygun usuli işlemler belirlenecektir. Bu mekanizma, özellikle uyuşmazlığın esasen hukuki nitelikte olduğu, kapsamlı bir delil incelemesi gerektirmediği veya talebin temel hukuki unsurlarının ortaya konulmadığı hâllerde elverişli olacaktır.

Hakemlerin Açıklama ve Gizlilik Yükümlülüklerine İlişkin Değişiklikler Yapılmıştır.

2026 ICC Tahkim Kuralları, hakemlerin taraflarla, uyuşmazlıkla veya yargılamada rol alan kişi ve kurumlarla ilgili konuların açıklanmasında tereddüt yaşamaları halinde açıklama yapmalarını şart koşmuştur. Bununla birlikte, bir hususun açıklanmasının tek başına hakemin bağımsız veya tarafsız olmadığı anlamına gelmeyeceği açıkça düzenlenmiştir. 2026 ICC Tahkim Kuralları, taraflara da daha aktif bir yükümlülük getirmekte ve hakemlerin bağımsızlık ve tarafsızlık değerlendirmesinde dikkate alınmasını istedikleri kişi ve kurumları gerekçeleriyle birlikte Sekretarya'ya bildirmelerini zorunlu kılmaktadır. Yeni Kurallar ayrıca hakemlerin tahkim yargılamasına ilişkin konularda gizlilik yükümlülüğü altında olduğunu açıkça düzenlemektedir. Bu yükümlülük; bilginin kamuya açık olması, tarafların aksini kararlaştırması, açıklamanın uygulanacak hukuk uyarınca zorunlu olması, bir hakkın korunması ya da açıklama yükümlülüklerine uyulması için gerekli bulunması hâllerinde uygulanmayacaktır. Buna karşılık, taraflar bakımından kendiliğinden uygulanan genel bir gizlilik yükümlülüğü öngörülmemiştir. Bu sebeple, tarafların daha kapsamlı bir gizlilik rejimi istemeleri hâlinde konuyu ayrıca düzenlemeleri gerekecektir.

2026 ICC Tahkim Kuralları ile Yapılan Diğer Değişiklikler

2026 ICC Tahkim Kuralları ile Sekretarya'yla yapılacak yazılı iletişimlerde elektronik yöntem esas alınmıştır. Buna göre Tahkim Talebi, Cevap ve Taraf Eklenmesi Talebi kural olarak elektronik ortamda gönderilecek; basılı nüshalar ise yalnızca teslim alındı belgesi karşılığında gönderim, iadeli taahhütlü posta veya kurye yolunun talep edilmesi ya da elektronik iletimin mümkün olmaması gibi istisnai durumlarda sunulacaktır. 2026 ICC Tahkim Kuralları, hakemlerden birinin ölmesi veya ICC Divanı tarafından görevden alınması hâlinde eksik hakem heyetiyle yargılamaya devam edilebilmesine ilişkin mevcut imkânı genişletmiştir. 2021 ICC Tahkim Kuralları'nda bu karar ancak yargılamanın kapanmasından sonra verilebilirken, yeni düzenleme uyarınca son duruşmanın yapılması veya son esaslı beyanların sunulmasının ardından da verilebilecektir. Tahkim masraflarına ilişkin ücret tarifesi ve idari gider yapısı 2026 ICC Tahkim Kuralları ile güncellenmiş bazı masraf yönetimi görevleri Sekretarya'ya devredilmiştir.

